

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Pfv.II.20.472/2016/5.

A tanács tagjai:

Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Baloginé dr. Faiszt Judit bíró

Tamáné dr. Nagy Erzsébet bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Nagy Norbert Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Norbert ügyvéd)

Az alperes:

Az alperes képviselője:

Dr. Volni Emese ügyvéd

A per tárgya:

Házasság felbontása és járulékai

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szentendrei Járásbíróság 1.P.20.575/2012/238.

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 1.Pf.21.240/2015/10.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150.000 (egyszáz-ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak, felhívásra 294.000 (kettőszáz-kilencvennégyezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A jogerős ítélet felülvizsgálattal érintett tényállása szerint felperes és alperes házasságából 2006. április 20. napján M. és 2008. április 27. napján L. utónevű gyermekeik születtek. A felek házassági életközössége véglegesen és mindenre kiterjedően 2012. május 14. napján szűnt meg. Utolsó közös lakásukban, a Sz., K. út 21/c. szám alatti ingatlanban 2012 júliusáig még közösen laktak, de elkülönülten éltek. 2012 júliusában az ingatlanból mindketten

elköltözködtek, az ingatlant azóta bérbeadás útján hasznosítják, a befolyó 120.000 forint bérleti díjat megosztják.

- [2] A felperes 2014 júliusáig állt munkaviszonyban a S. Kft.-nél, havi nettó 140.000 forint jövedelemre tett szert, munkaviszonya megszűnése után napi 1.280 forint összegű álláskeresési járadékra lett jogosult. A felperes eseti jelleggel pályázat kiírással, tanácsadással foglalkozik, az ebből származó jövedelme nem volt megállapítható. A felek házastársi közös vagyonát képezték a N. Kft., illetve az E. Kft. üzletrészei. A felperes az E. Kft.-ben a tulajdonát képező üzletrészét 2012. április 19-én, a törzstőkével arányos vételárért értékesítette. 2012. május 14. napján a tulajdonát képező, Gy., C. u. 31. II. emelet 4. szám alatti ingatlanát és 2012. június 29. napján az a.-i nyaralóingatlanát az édesanyjának ajándékozta. 2012. április 24. napján a biztosító 1.309.084 forintot utalt át a felperes bankszámlájára.
- [3] A felperes édesanyja idősek otthonában él, a neki ajándékozott gy.-i ingatlan bérbeadását a felperes bonyolítja és a bérleti díjból is bevételhez jut. A felperes finanszírozza a gy.-i és a.-i ingatlanok felmerülő költségeit, édesanyja ellátásának díját kiegészíti. A felperesnek gépjármű nincs a tulajdonában, az ajándékozások folytán kizárólag a sz.-i ingatlan 1/2 arányú tulajdoni hányadával rendelkezik.
- [4] Az alperes az életközösség megszűnését követően 2012 novemberétől 2014. január végéig a magyarországi A. O.-nél állt munkaviszonyban, havi nettó átlagos jövedelme 180.893 forint volt. 2014. február 13-tól álláskeresési járadékban részesült, 2014 áprilisától 20 órás munkaviszonyban, nettó 41.565 forint munkabérért dolgozik. Az alperesnek a sz.-i ingatlan 1/2 tulajdoni hányadán kívül más ingatlanvagyonra sincsen. A különvagyonát képező, de édesanyja haszonélvezeti jogával terhelt B., M. u. 79. számú ingatlan tulajdonjogát az édesanyjának ajándékozta.
- [5] A két gyermek a S. Gimnázium és Általános Iskolában tanul. A gyermekek egészségesek, ruházkodásuk átlagosan havi 10.000 forint körüli összeg, étkezésük kb. 30.000 forint körüli összeg. Ezen felül havonta változó összegben gyermekprogramok, gyógyszerek, vitaminok és egyéb költségek is felmerülnek. Az életközösség megszűnését követően a felperes a két gyermek tartására 2012 júniusában 62.000 forintot, azt követően havonta 60.000 forintot fizet.

A felperes keresete az alperes védekezése

- [6] A felperes keresetében az alperessel kötött házassága felbontását, a két kiskorú gyermek nála történő elhelyezését, az alperes gyermektartásdíj megfizetésére való kötelezését, illetve a kapcsolattartás szabályozását kérte.
- [7] Az alperes viszontkeresettel maga is kérte a házasság felbontását, a két kiskorú gyermek nála történő elhelyezését. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a felperest 2012. március hó 1. napjától

mindenkori jövedelme 20-20 %-át kitevő, de minimum 75.000-75.000 forint gyermektartásdíj megfizetésére, 2014. november hó 1. napjától kezdődően pedig 85.000-85.000 forint határozott összegű gyermektartásdíjat igényelt. A havi kiadásokat részletesen kimutatta, álláspontja szerint a kért tartásdíj a gyermekek megfelelő szintű szükségletei fedezéséhez szükséges és a felperes annak megfizetésére teljesítőképes.

- [8] A felperes a gyermekek alperesnél történő elhelyezése esetén 30.000-30.000 forint gyermektartásdíj megfizetését vállalta, ezt meghaladóan az alperes viszontkeresete elutasítását kérte. Állította, hogy az alperes által kért tartásdíj megfizetésére teljesítőképesseggel nem rendelkezik, de a tartásdíj mértékét a gyermekek szükségletei sem támasztják alá.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felek házasságát felbontotta és - többek között - kötelezte a felperest, hogy 2012. június hó 1. napjától kezdődően fizessen meg az alperes részére gyermekenként 60.000-60.000 forint határozott összegű gyermektartásdíjat. Megállapította, hogy a felperesnek 2012. június 1-től 2015. július 9. napjáig terjedő időtartamra nézve 2.218.000 forint gyermektartásdíj hátraléka keletkezett, amelynek megfizetésére 30.000 forint havi részletfizetést engedélyezett azzal, hogy az első részlet 2015. augusztus hó 1. napjától esedékes és a felperes azt a folyó tartásdíjjal egyidejűleg köteles megfizetni.
- [10] Az elsőfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemmel érintett gyermektartásdíj mértékét a perre irányadó 1952. évi IV. törvény (továbbiakban: Csjt.) 69/A. §, 69/B. § és 69/C. § alapján, mérlegelési körében eljárva határozta meg. Az eljárás kezdetekor a felek kisebbik gyermeke még óvodába járt, a nagyobbik gyermek pedig általános iskolába. L. óvodás korában az óvodai költség 22.400 forint volt (óvodai díj 20.00 forint, 1.400 forint csoportpénzt, 1.000 forint értékű gyümölcs), az étkezése pedig 9.000 és 12.000 forint közötti összeget tett ki. A kislány különórái - balett, úszás, korcsolya - havi 30.000-35.000 forint kiadást jelentettek. M.-nál az osztálypénz havi 3.000 forint, az étkezés 9.000-10.000 forint volt. Az általános iskolába való beíratást követően a két gyermeknek az iskolával kapcsolatban azonos kiadásai merülnek fel, ezen kívül az egyéb programok, az étellemezéssel és a ruházkodással együtt gyermekenként kb. 30.000-50.000 forint összegben határozhatók meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes által kért havi gyermektartásdíj a gyermekek életkori szükségletei figyelembe vételével eltúlzottnak minősül, a 60.000-60.000 forint határozott összegű gyermektartásdíj a havi szükségleteiket megfelelően fedezi.
- [11] A felperes teljesítőképeségét illetően jövedelmeként kizárólag a sz.-i ingatlanból származó, a felperesre jutó havi 60.000 forint bérleti díj volt kimutatható. Az eseti pályázatírásból kapott

bevétele nem tisztázott, a gy.-i ingatlan bérleti díjának pontos összegét, az abból szerzett jövedelmét nem tárta fel. A perben azonban bizonyítást nyert, hogy az idősek otthonában levő édesanyját támogatja és a gy.-i, illetve az a.-i ingatlan rezsiköltségét fizeti, ezen felül havonta kb. 100.000 forint összeget magára fordít. A peradatok alapján az elsőfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperesnek a fenti kiadások finanszírozására havonta legalább 300.000 forint bevétellel kell rendelkeznie, amely alapján a gyermekek szükségletével arányban álló 60.000-60.000 forint tartásdíj megfizetésére teljesítőképességgel rendelkezik.

- [12] A felperes és alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét - a kapcsolattartás szabályainak pontosításával - helybenhagyta.
- [13] A felülvizsgálattal érintett körben a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg a gyermekek szükségleteit kielégítő gyermektartásdíj mértékét és helytállóan foglalt állást a felperes teljesítőképességében is.
- [14] A felperes teljesítőképességére vonatkozóan a másodfokú bíróság utalt a következőket ítélezési gyakorlatra: a gyermektartásdíj alapjául szolgáló jövedelem megállapításánál a felek vagyoni viszonyait és életkörülményeit kell vizsgálni, hogy a tényleges jövedelmi viszonyokra megalapozott következtetés legyen levonható (BH1997.78., BH1994.82., BH1993.554.). A csatolt okirat alapján a felperes a S. Kft.-nél 2013 áprilisától szeptemberéig havi 140.000 forint jövedelemre tett szert. Emellett saját nyilatkozata alapján alkalmi munkáiból 50.000-60.000 forint bevétele származott. Az elsőfokú bíróság a felperes tényleges jövedelmének vizsgálatánál helyesen értékelte az egyéb forrásból származó bevételét, így a szentendre.-i lakás 60.000 forint összegű bérleti díját, valamint a gy.-i lakás bérbeadásából származó (összegében nem tisztázott) jövedelmet. A csatolt magánnyomozati iratból és a felperes édesanyjának nyilatkozatából ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy a lakással kapcsolatos ügyintézés - így a bizonyított bérbeadást - a felperes intézte. A bevételek mellett nem hagyhatóak figyelmen kívül a havi kiadásai sem. A felperes minden hónapban teljesíti a 60.000 forint összegű tartásdíjat és maga állította, hogy a gy.-i lakás és az a.-i nyaraló fenntartási költségeit ő fizeti. Az édesapja tanúvallomása szerint egy gépkocsinak az üzembentartója, az ezzel kapcsolatos költségeket viseli, a gyermekekkel történő kapcsolattartás miatt hetente kétszer Gy.-ből B.-re utazik, ezen kívül támogatja az édesanyját is. A saját létfenntartására fordított költségekkel együtt már ezen adatok alapján a havi kiadása eléri a 300.000 forintot.
- [15] A felperes állításait, amely szerint kiadásai fedezésében az édesapja, illetve az élettársa rendszeresen támogatják, az érintettek tanúvallomása cáfolta. Az édesapja évi 1-2 alkalommal adott kölcsönt, az élettársa pedig évente 3-4 alkalommal segítette

ki a felperest. A fentiek alapján tehát egyértelműen megállapítható, hogy a felperes legalább havi 300.000 forintos jövedelemmel rendelkezik.

- [16] Alaptalan a felperesnek azon hivatkozása, hogy a gyermekek szükségletei sem teszik indokolttá a 60.000 forintos tartásdíj megállapítását. Az alperes a per során többször kimutatta és igazolta a gyermekek szükségleteit (3. sorszámu viszontkereset, 16. sorszámu fellebbezés, 134. és 171. sorszámu előkészítő irat), azok összege jóval meghaladja a felperes által teljesítendő havi 120.000 forint mértékű gyermektartásdíjat. A gyermekek indokolt szükségletének és mindkét fél vagyoni jövedelmi viszonyainak figyelembevételével a gyermekenkénti havi 60.000 forint tartásdíj nem minősíthető eltúlzottnak.

A felülvizsgálati kérelem

- [17] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte, hogy a Kúria a jogerős ítéletnek a gyermektartásdíj megállapítására és ezzel összefüggésben a gyermektartásdíj hátralékra vonatkozó rendelkezéseit az elsőfokú bíróság ítéletére kiterjedően helyezze hatályon kívül és a jogszabálynak megfelelő új határozat meghozatalával a gyermektartásdíj összegét 30.000-30.000 forint határozott összegben állapítsa meg, ezzel egyidejűleg a gyermektartásdíj hátralékra vonatkozó rendelkezést mellőzze. A jogerős ítélet jogszabálysértő voltát a Csjt. 69/C. §-ának, a Pp. 164. § (1) bekezdésének és a Pp. 206. § (1) bekezdésének a megsértésében jelölte meg.
- [18] A felperes az eljárásjogi jogszabálysértést döntően az eljáró bíróságok mérlegelésének megalapozatlanságában jelölte meg. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok a bizonyítékokat nem a maguk összességében, hanem egyoldalúan, iratellenesen és önkényesen értékelték, kizárólag az alperes számára kedvező körülményeket vették figyelembe.
- [19] A jogerős ítélet tévesen állította, hogy az eljárás során nem tárta fel kellőképpen jövedelmi és vagyoni viszonyait, ezáltal jogszabálysértően állapította meg becsléssel a nettó 300.000 forint jövedelmét. A felperes különösen sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok nem egyenlő mércét alkalmaztak. Az elsőfokú bíróság szerint a végzettségére figyelemmel ilyen nagyságrendű jövedelem megszerzése tőle elvárható, azonban az ugyancsak felsőfokú végzettséggel rendelkező alperesnél aggály nélkül elfogadta a havi 41.000 forint nettó jövedelmet. A peradatok egyoldalú értékelésének minősül, hogy míg az ő jövedelme a becslés alapján havi 300.000 forint mértékben reális, addig az alperes 41.000 forint havi jövedelmét a bíróságok elfogadhatónak tekintették, holott az alperesnél a tartást illetően kedvezőbb feltételek állnak fenn, mert az édesanyja havi 150.000 forinttal járul hozzá a költségeihez. Az egyenlőtlen bizonyítékértékelést támasztja alá az is, hogy nála kifejezetten negatív körülményként értékelték a

külvagyományát képező ingatlanokkal kapcsolatos rendelkezéseit (az ajándékozást), az alperes esetében azonban ugyanezt a cselekményt teljes mértékben figyelmen kívül hagyták, sőt meg sem említették. Az eljárás bíróságok súlyosan megsértették a bizonyítékok szabad mérlegeléséről rendelkező jogszabályhelyet, mivel egy azonos élethelyzetben a peres felek részéről tanúsított ugyanazon magatartást a felperesnél negatív körülményként értékelték, míg az alperes vonatkozásában említésre méltónak sem tekintették.

- [20] A Pp. 164. § (1) bekezdésének megsértésével megalapozatlanul jutottak a bíróságok arra a következtetésre, hogy az alperes bizonyította az ő teljesítőképességét, valamint a gyermekek tényleges szükségletét. A gyermekek szükségleteire vonatkozó beadványok nagyrészt az alperes saját előadásai és az általa közölt számadatok, ez önmagában pedig a gyermekek tényleges szükségletét nem igazolja. A becsatolt bizonylatok több esetben nem is az alperestől, hanem az alperes édesanyjától származó kifizetéseket mutatnak és az alperes olyan kiadásokat is feltüntet, amelyet már az életközösség ideje alatt is az édesanyja teljesített. A másodfokú bíróság megalapozatlanul állapítja meg azt, hogy a gyermekek havi kiadásai jóval meghaladják az 120.000 forintot, a gyermekek szükségleteit feltüntető kiadásokat ugyanis tételesen cáfolta (bár erről a bíróságok említést sem tettek).
- [21] Mindezek alapján megalapozatlanul jutottak az eljárás bíróságok arra a következtetésre, hogy az alperes kétséget kizáróan - ítéleti bizonyossággal - igazolta a gyermekek szükségleteit és az ő teljesítőképességét. Az eljárás bíróságok a Csjt. 69/A. §-át kiterjesztően értelmezték, amikor a valós anyagi helyzetét figyelmen kívül hagyták, mert tényleges anyagi helyzete alapján összességében nem teljesítőképes a jogerős ítéletben meghatározott gyermektartásdíj megfizetésére.
- [22] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta. Elsődlegesen rámutatott arra, hogy a Pp. 271. § (3) bekezdés c) pontja alapján nincs helye felülvizsgálatnak a szülői felügyelet gyakorlásának rendezése, megváltoztatása, illetve a gyermekkel való kapcsolattartás szabályozása iránti ügyekben. Az alperes álláspontja szerint az egységesen elbírált és egy ítéletben rendezett szülői felügyelet gyakorlása, kapcsolattartás és tartásdíj tárgyában hozott ítéletben foglaltakat nem lehet elkülönülten érvényesíteni a felülvizsgálati eljárásban, ezért a felperes felülvizsgálati kérelmének érdemi elbírálása kizárt.
- [23] Másodlagosan az alperes hivatkozott a Pp. 270. § (2) bekezdésében foglaltakra. Álláspontja szerint a felperes felülvizsgálati kérelme tartalmában a jogerős ítélet okszerű mérlegelését támadja, amely a Kúria következetes joggyakorlata alapján nem lehetséges. Az eljárás bíróságok hosszú éveken át folytatták le a bizonyítási eljárást, a mérlegelési jogkörben hozott döntés okszerűen, a maguk összességében értékeli a bizonyítékokat, ezáltal az sem anyagi, sem eljárásjogi jogszabályt nem sértett. Az eljárás hosszadalmas volta

kizárólag a felperes folyamatosan változó, sokszor önmagának is ellentmondó, a mindenkori alperesi bizonyítást követően módosított nyilatkozatai és eljárást akadályozó cselekményei, a bírósági felhívásokban foglalt kötelezettségei elmulasztása eredményezte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [24] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdés alapján a felülvizsgálattal érintett körben vizsgálta felül.
- [25] Tévesen érvel az alperes a Pp. 271. § (3) bekezdésének c) pontja alapján a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításával. A Pp. fenti szakasza egyértelműen kimondja, hogy az egyező első- és másodfokú ítélet esetén milyen ügytípusban nincs helye a felülvizsgálatnak, a jogszabályhely a tartásdíj iránti perekre vonatkozóan (gyermektartásdíj, házastársi tartás, nagykorú gyermek rokontartása stb.) felsorolást nem tartalmaz, a jogszabályhely kiterjesztő értelmezése kizárt.
- [26] A felperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [27] A felperes eljárásjogi jogszabálysértésként - és ezzel összefüggésben az anyagi jogi jogszabályok megsértéseként - az eljárási bíróságok mérlegelésének egyoldalúságát, okszerűtlenségét, logikai ellentmondását, illetve az alperest terhelő bizonyítási kötelezettség figyelmen kívül hagyását sérelmezte. A felperes a gyermekek szükségleteit és saját teljesítőképességét gyermekeként 30.000-30.000 forint mértékben elismerte. A Kúriának abban kellett állást foglalnia, hogy a gyermekek szükséglete a jogerős ítélet által megállapított gyermekeként 60.000 forint határozott összegű gyermektartásdíj mértékét indokolja-e, illetve bizonyított-e a felperes teljesítőképessége.
- [28] A Csjt. 69/B. §-a szerint a gyermektartásdíjról a szülők megállapodása hiányában a bíróság dönt. A Csjt. 1. § (2) bekezdése alapelvének - a gyermek mindenekfelett álló érdekének - figyelembevételével a Pp. 164. § (2) bekezdése értelmezésével a peranyag szolgáltatási kötelezettség nem kizárólag a feleket terheli, azaz a bíróság egyes bizonyítási cselekményeket hivatalból - a felek indítványai nélkül - is elrendelhet. A felperesnek az alperes bizonyítási kötelezettségére (Pp. 164. § (1) bekezdés) vonatkozó állítása logikailag azt jelenti, hogy a kötelezett szülő jövedelmi és vagyoni viszonyainak bizonyítása - vita esetén - mindig a gondozó szülőt terheli és a bíróság - a felperes által hivatkozott - ítéleti bizonyosság hiányában csak a kötelezett szülő által előadottakat fogadhatná el. Ez pedig a gyermek érdekével nyilvánvalóan ellentétes. Ebből következően a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási teher egyoldalúan és kizárólag a gyermeket gondozó szülőre nem terhelhető. Helyesen mutatott rá a másodfokú bíróság, hogy a következetes ítélkezési gyakorlat alapján a bíróság - a konkrét adatok hiányában - a peradatok mérlegelésével is meghatározhatja a tartásdíj megfizetésére köteles szülő tényleges jövedelmi és vagyoni viszonyait. A jelen perben a

felperes saját jövedelmi viszonyaira (kiadásaira) tett nyilatkozatai, a perben meghallgatott tanúk vallomásai, a csatolt okiratok kellő adatot tartalmaztak a tényleges jövedelmének meghatározásához, tévesen hivatkozik tehát a felperes arra, hogy az alperes erre vonatkozó bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

- [29] A perbeli esetben az alperes a gyermekek szükségleteit - ahogy erre a másodfokú bíróság helyesen rámutatott - többször kimunkálta. Önmagában az, hogy ezt a felperes - tartalmában ésösszepszerűségében - vitatta, nem jelenti a bizonyítási kötelezettség elmulasztását, a bíróság a szülők közötti vita esetén a gyermekek indokolt szükségleteiről a peradatok értékelésével dönt. A fentiek alapján az eljáró bíróságok a Pp. 164. § (1) bekezdésének és a Csjt. 1. § (2) bekezdésének helyes alkalmazásával értékelték a felek peranyag szolgáltatási kötelezettségét.
- [30] A felperes döntően az eljáró bíróságok bizonyíték értékelését, a peradatok mérlegelését sérelmezte.
- [31] A Kúria maradéktalanul osztotta a jogerős ítélet indokolásában foglaltakat, azt nem ismétli meg. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra figyelemmel az alábbiakra mutat rá.
- [32] A gyermekek szükséglete.
- [33] Következetes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a gondozó szülő nem köteles a gyermekkel kapcsolatos kiadások tételes, számlákkal való bizonyítására és a kiskorú gyermek szükségletei nem szűkíthetők le a fizikai ellátásának (lakhatása biztosítása, étellemezése, ruházkodása) költségeire. A gyermek nevelésével kapcsolatos szükségletek magukba foglalják mindazokat az egyéb, iskolán kívüli tevékenységeket, amelyek a gyermek harmonikus személyiségfejlődéséhez szükségesek.
- [34] A perbeli esetben a gyermekek iskoláztatásával felmerülő költségeket az alperes igazolta, a különórák tényét a felperes sem vitatta, csak arra hivatkozott, hogy ebbe beleszólása nincs, ezért annak költsége terhére nem számolható el. A rezsiköltségeknél sérelmezte annak egyenlő arányú elosztását és álláspontja szerint az egészséges gyermekekre a havi gyógyszerköltség elszámolása indokolatlan (22. és 143.sorszámú beadványok).
- [35] Az eljáró bíróságok a peradatok helyes értékelésével jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes által kimutatott kiadások eltúlzottnak minősülnek, a felperes által vállalt tartásdíj viszont a gyermekek indokolt szükségleteinek kielégítését nem biztosítja. A tanórákon kívüli elfoglaltságok sem összegüket, sem mértéküket tekintve luxuskiadásnak nem tekinthetők, a gyermekek egészséges személyiségfejlődéséhez a mozgás, a zeneoktatás hozzátartozik (134. sorszámú beadvány, 221. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv). Az iskolán kívüli elfoglaltságok térítési díja nem volt kiemelkedően magas (2013-ban a kosárlabda 2000 forint, a balett 3200 forint, az úszás 15.000 forint havi kiadással járt), a havi egyéb, általában felmerülő költségek sem tekinthetők eltúlzottnak. Az első- és a másodfokú bíróság helyesen minősítette indokolt szükségletnek az

alperes által felsorolt különórákat, a gyermekek iskoláztatásával kapcsolatos kiadásokat. A jogerős ítélet szerinti, a gyermekek havi szükségleteként megállapított tartásdíj összeg tehát luxuskiadások fedezésének nem minősíthető (EBH 2138.2010.).

[36] A felperes teljesítőképessége.

[37] Az indokolt szükségletek tartásdíjban megjelenő érvényesítésének korlátja a kötelezett teljesítőképessége. Egységes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a bíróság a gyermektartásdíj alapjául szolgáló jövedelem megállapításánál - indokolt esetben - a bizonyítás kiterjesztésével a felek vagyoni viszonyait és életkörülményeit is vizsgálja, amelyből megalapozott következtetés vonható le a feleknek a kimutathatótól eltérő tényleges jövedelmi viszonyaira. A Kúria számos döntésében mutatott rá, hogy a bevallott, illetve kimutatható jövedelem mellett a tartásdíj megállapítása során mérlegelési körbe kell vonni a vagyoni körülményeket, amelyek a kötelezett - a perbeli esetben a felperes - valós jövedelmi, vagyoni helyzetének, teljesítőképességének a feltárásához vezet (BH1996.369., BH1997.78., EBH2000.318.). Az ítélkezési gyakorlatnak megfelelően jártak el a bíróságok, amikor az alperes által igazolt kiadások mellett a felperes ellentmondó nyilatkozatai alapján a vagyoni körülményeit, az életvezetését és a kiadásait is mérlegelési körbe vonva határozták meg a teljesítőképességét.

[38] Kétségtelen, hogy a felperes tényleges, valós jövedelmi viszonyaira vonatkozóan a perben pontos adatok nem álltak rendelkezésre. A perben a felek egyezően adták elő, hogy a közös tulajdonú ingatlant hasznosítják, a befolyó bérleti díjat megosztják, amelyből a felperes havi 60.000 forint jövedelemben részesül. A felperes 2014 októberében úgy nyilatkozott, hogy három-négy hónapja munkanélküli, havi jövedelme 30.000-40.000 forint, alkalmi munkából pár tízezer forint jövedelemhez jut, ugyanakkor a tartásdíjon (60.000 forint) felül havi 50.000-100.000 forintot költ magára és finanszírozza a gy.-i ingatlan (5.000-10.000 forint), illetve a b.-i ingatlan (évi 30.000-35.000 forint) rezsijét. A saját előadása szerint anyagi gondokkal küzdő felperesben nem merült fel, hogy az ingatlanjait bérbeadás útján hasznosítsa (169. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv), hanem az idősek otthonában élő, ezért azokat használni nem tudó édesanyjának ajándékozta. A felperes előadásával szemben bizonyított, hogy a gy.-i lakásingatlan bérletét ő intézte, az abból befolyó bérleti díjra - amelynek összegét nyilvánvalóan tudta - nem nyilatkozott, az édesanyja felé annak elszámolásáról adatot nem szolgáltatott. A felperes az életközösség alatt alapított társaságokat részben az életközösség megszűnése előtt a törzstőkének megfelelő értéken, részben a per alatt (169. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv) értékesítette. Helyesen és okszerűen értékelte a tényleges jövedelmi viszonyai meghatározásakor a másodfokú bíróság a felperes kiadásait, nem hagyható ugyanis figyelmen kívül, hogy a tanúvallomások az általa előadottakat - a rendszeres anyagi támogatást - cáfolták, tehát azok fedezetét a

felperes maga is képes előteremteni.

- [39] Alappal érvel a felperes azzal, hogy a Csjt. 69/A. § (1) bekezdésében írt fokozott helytállási kötelezettség nem lehet korlátlan (BH1996.591.). Ez azonban nem jelenti azt, hogy a felperesnek csak az általa vállalt - egyébként nyilatkozatai alapján még erre a mértékre sem teljesítőképes - gyermektartásdíjat kellene teljesítenie. A kialakult ítélkezési gyakorlat ugyanis a megélhetés ellehetetlenülésének vizsgálatakor a szülői felelősség körében az elvárhatóság követelményét is megfogalmazza (BH1998.283.). Az alperes egészséges, munkaképes, szülői felelőssége alapján tehát elvárható tőle, hogy olyan munkakörben próbáljon elhelyezkedni, amelyből a gyermekek szükségleteit fedező tartásdíj finanszírozására - a közös tulajdonú ingatlan bérleti díjának is a figyelembe vételével - képes legyen.
- [40] A Csjt. 69/C. § (1) bekezdésének b) pontja szerint a tartásdíj meghatározásánál figyelemmel kell lenni mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira. A felperes hangsúlyozottan sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok nem egyenlő mércével mértek, mert a nagyobb jövedelem megszerzése érdekében az alperes szülői felelősségét - ellentétben vele - nem értékelték és eltérően ítélték meg a különvagyoni ingatlanjaik átruházását is. A felperes érvelése téves. A Csjt. 69/A. § (2) bekezdése alapján a gyermeket gondozó szülő a tartást a természetben szolgáltatja, ebből következően a tartásdíj mértékének meghatározása körében a gyermeket gondozó szülő jövedelemszerző elvárhatósági mércéje nem azonos a kötelezett szülőével. A természetbeni tartás nem forintosítható, a gyermek napi ellátása, betegsége esetén ápolása a vele való foglalkozás ellensúlyozza a különélő szülő pénzbeli tartási kötelezettségét. Ebből következően a felperes azon érvelése, hogy az alperesnél is értékelni kell az ugyanazon szintű végzettsége ellenére a csekély jövedelemszerzését - illetőleg ennek elfogadása esetén vele szemben sem állítható magasabb elvárás - nem foghat helyt. A gyermekekkel kapcsolatos anyagi jellegű kiadásokat a szülőknek nem egyenlő arányban kell viselniük, mert a természetbeni tartás értékelésének hiánya a Csjt. 69/A. § (2) bekezdésével ellentétesen a jogszabályi előírás kiüresedéséhez vezethet.
- [41] Tévesen hivatkozik a felperes az alperesnek az édesanyjától kapott támogatására. A Csjt. 69/A. § (1) bekezdése a gyermek tartását elsődlegesen a szülők kötelezettségeként szabályozza, önmagában tehát az, hogy az alperesi nagyszülő a gyermekek költségei finanszírozására támogatást nyújtott, illetve nyújt, a felperest terhelő gyermektartásdíj mértékét sem a gyermekek szükségletei, sem a felperes teljesítőképesége tekintetében nem befolyásolja.
- [42] Következetes a Kúria gyakorlata abban, hogy a felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119-II.). Az

eljáró bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdése és a Csjt. 69/C. § (1) bekezdés b) pontja helyes alkalmazásával, a peradatok helytálló mérlegelésével jutottak arra a következtetésre, hogy a felperesnek a gyermekek indokolt szükségleteit fedező tartásdíj megfizetésére teljesítőképessége van.

- [43] A jogerős ítélet helytállóan állapította meg a gyermektartásdíj mértékét, ebből következően a felperesnek a gyermektartásdíj hátralék mellőzésére vonatkozó felülvizsgálati kérelme is megalapozatlan.
- [44] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet - miután az nem jogszabálysértő - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [45] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyalás megtartása nélkül bírálta el.
- [46] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre. A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest az alperes felülvizsgálati eljárással felmerült költségei megtérítésére, amelynek összegét mérlegeléssel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján állapította meg.
- [47] A felülvizsgálati pertárgyérték a jogerős ítélet 60.000-60.000 forint, összesen 120.000 forint és a felperes által mérsékelni kért összeg 30.000-30.000 forint összesen 60.000 forint különbözetének egy éves összege (720.000 forint), valamint a jogerős ítélet alapján a gyermektartásdíj hátralékos összege, azaz 2.218.000 forint, összesen 2.938.000 forint. A felperes pervesztessége folytán az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati eljárási illetéket, azaz kerekítve 294.000 forintot az államnak köteles megfizetni.

, 2016. október 25.

Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
dr. Baloginé dr. Faiszt Judit s.k. bíró, Tamáné dr. Nagy Erzsébet
s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő